

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetni helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 435dik sz. alatti Trattner-hárolyi ház első emeletén, egybeüött pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok nant csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrndelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetvény fölvetetik 's pontosan közöltek.

F. évi october 1jétől december fogytaig terjedő évnegyedi előfizetést ez tkerlapokra, boritéktalanul helyben 2 fr. 40 kr., boritékosan és postán 3 fr. 30p. krral elfogadnak mind a kir. postahivatalok mind a Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország: négy rendű k. k. leirat; kinevezések, megfeszítettetések jótékonyág's névnyarítás; halálozások; Országgy. közlemény (oct. 11d frdi ülésb. középponti vasut ügyez; az erre vonatkozó beszédek 's vitatkozásokkal; az napi ker. ülésb. középszolnoki nemesek folyamodványa 's eziránti heves tanácskozás; az napi orsz. ülésb. hitelintézet, ennek felelős igazgatósága 's kinevezetése 'stb oct. 12d. ker. ülésb. flucaci vasut-szerződés terve; oct. 14d. elegy ülésb. Két kir. le'ra' hirdettetik; az napi ker. ülésb. 's dó honfúsítás; városi főfelügyelőség; országos szükségekre nemesi ajánlat 2,385,000 p.frt évenként 4 eszt re; oct. 15d. ker. ülésb. kir. válaszok a magy. nyelv 's országgy. szál. ügyeb kerül. választmány a' t ezikket sz rkeszt; közmunkák szabályoztatása; orsz. rdj. ülésb. magy. ezredi tisztségek 's parancsnokságokra honfak alkalmazása; zsidóügy 's nem nemesek hivatal-képessége iránti felirat; elegy ülésb. 4. lapjaink elején látható k. kir. leirat hirdettetett ki; frdi ülésb. középponti vasut 's némi sérelmek iránti válaszüzenetek 'stb; budapesti napló: fővárosi udjónságok; Ho' t, Szabolcs és Gömörmegyei közgyűlék.)

S z e r b i a (a' zendülés további folyama.)
S p a n y o l o r s z á g (earlisták tervci 's felzólítási; a' kabinet változása 's erőszakos politikára hajlik.)
A n g l i a (Maunsfeld indítványa 's O Connell nyilatkozata eziránt; készületek Lajos Fül. elfogadtatására; újabb kedvetlenség Taitin.)
F r a n c z i a o r s z á g (marokkai viszonyok; Lajos Fülöp hajóraszállta 's Angliába érkezte.)
É r t e s í t ő.

Magyar- és Erdélyország.

Kegy. kir. válaszok: a) az országgy. költéségek tárgyában fölterjeszt. felírásra. Sacrae etc. Articulum de expensis diaetalibus hac etiam vice instar liberi oblati unice per Nobiles Regni et quos lex sub hac nomenclatione complectitur, supportandis demissa DD. SS. et OO. ddo 5'ae mens. cur. Repraesentatione exhibutum atef. Suae Maj. Sacr. benigne probari, tenoribus ejusdem ad solitam concertationem relegatis, b) a' kir. válaszokban foglalt észrevételeknek a' t. javaslat egyes szavaira is kívánt kiterjesztése tárgyában: Benignis atef. Suae Maj. Sacr. Resolutionibus erga substrata sibi per DD. SS. et OO. Articulum projecta editis, haecenus quoque non solum circa meritum illorum versari solitis, sed in quantum hoc afficeret, etiam ad ipsam eorundem texturam exportectis, ceteris autem modificationibus et rectificationibus ejusmodi, quae semet ad faciendum in tempore compendium breviori fovendae mutuae cointellectu via superari admittunt, hac ipsa de causa a consveta Articulatione concertatione abstracti nequeuntibus; summe fatam Suae Maj. Sacr. huic negotia comitalia expediendi benignaque Suae Sanctioni reg. substernendos legum articulos p' aevic cum Cancellaria sua reg. hung. aulica concertandi mori ultro elementer insistere, hocque ipsum DD. SS. et OO. erga factam eatenus ddo 5'ae m. octobris Eorundem remonstrationem significandum benigne praecipere dignatum esse. — c) a' szekeres házalóknak eltiltatása tárgyában: Ad demission DD. SS. et OO. representationem in merito prohibiti per Cons. reg. locumt. hung. quaestus circumforanei in curribus exercendi ddo 13ae sept. a. e substratum de benigno jussu reg. rescribi: cum indulus quaestum circumforaneum in curribus etiam exercendi e citatis per DD. SS. et OO. legibus derivari prorsus nequeat, sed talem ejus extensionem nec rectus politicae ordo, nec publici commercii, neque conservandae contribuentis plebis ratio admittat, in editis per Cons. reg. I. hung. ad Cottum Sümeg ordinibus nil tale, quod legibus adversum esset, contineri; proinde S. Maj. Sacr. petito DD. SS. et OO. annuere nequire, die 11ma oct. Mich. Torkos. — d) a' törvénykezés tárgyában fölterj. felírásra: § 2do et 3to projecti per DD. SS. et OO. circa ju is cursum articuli demissa Eorundem ddo 5'ae mens. cur. representatione substrati per Suae Maj. Sacr. promovendae quibusvis oportuntis mediis rectae justitiae administrationi paricum DD. SS. et OO. studio benigne intentam elementer probatis respectu causarum coram Foro Imae instantiae Tabulae reg. et banalis decurrentium, § 1mo antelati legis projecti memoratarum summe fat. Suae Maj. Sacr. dispositioni spirituique art. 45: 1836. porro quoque benigne insistere, atque horum in conformitate modificandum praevium articulum ad solitam concertationem relegare dignatum esse etc. Viennae 13a oct. 1844. Ladislaus Szögyényi m. p.

Öcs. 's ap. kir. fels. a' b. Szepesy Ignác halála által csak rövid időig megürült püspökség jövedelmeiből a' pécsi lyceum alapítványa nevelésére 9186 frt 17% krt v. ajándékozni; b. Löhr Ferencz udv. tan. 's a' főudvarmesteri kancellária igazgatóját oct. 12k. nyugalmaztatásakor sz. István rend keresztjével diamenten díszítetni; Lovász András m. kir. helytartósági tanácsost és kancellária-igazgatót egész évdiája meghagyásával nyn-

galmazni 's az így megürült kancellária-igazgatói állomásra Sorsich József m. k. helyt. tanácsost kinevezni, továbbá az orsz. főépítő-kormányánál megürült harzadik igazgató-segédi tisztséget Keeskes Károlyra ruházni, Hornig Ferenczet m. kir. udv. kincstári számísztet, sajat kérelmére legkegy. nyugalmazni, Zajacz József hit. ügy. 's kassa városi aljegyző és Zajacz István vezetékne. öknök változtatását k. megengedni méltóztatott.

Halálozások. Sept. 29kén szenderült jobbléte Eördögh József a' Jászkon kerületek nádori alkapitánya. Az általa crnyedetlen buzgalommal kormányzott jászkon nép osztozik kesergő özvegye 's családja bánatában. Oct. 9 én pedig Gegő Elek. m. akad. lev. tag, előbb sz. ferencz-rendi jeles hitzónok, néhány hónap óta Veszprém püspökmegyebeli áldozó pap 's gr. Zichy Bódogn hazi káplánja idegtázbán éltének 40dik évében Pozsonyban halálozott meg. A' minden szempontból korán hamvadó kitünő disze volt egykori szerzetének apost. buzgósgu szónoklatával, dicősége a' lelkes székelyföldnek, mely bár több illy hazafi- apostollal ajándékozta meg a' festvér két hazafi 's becsült munkás tagja tud. akademiánk' sírodnak moldvai utazásával 's ezentul, midőn annyi küzdés 's hányatás után békepartra jutott, ha az élet ura illy váratlanul a' férfikor legviribb szakában végnyugpontra nem inti, bizonytalán újdon viszonyai közt példás tagjává létesülende az őt ápoló szárnyai alá fogadta püspökmegyének 's honf. öröme az őt boldogító pártfogásával gyámolította 's lelkü grófnak! — Végre f. hó 10kén kísérté Esztergom vgyének egész tiszti kara Timnyén a' víg-zalhatatlan nemzetség könyzárpori 's jobbágyinak áldási közt családi sírboliba idős Huszár Imre Esztergom vgyének volt első alispánja 's országgy. alatti követe 's t. bb. megyei tb. hideg tetemet. Béke poraikra

Országgy. ülési közlemény a' Hirnök szerint. 243d. orsz. frdi ülésb. oct. 11kén tárgy a' középponti vasut. Egy báró, főt. széki bír. 's főisp. helyettes igy adá elő nézeteit: Figyelve cs. kir. főhgségnek a' tanácskozásokat irányzó elnöki kijelentésére, előadásom végén a' t. RR. üzenetéhez képest leszek véleményemet nyilvánítandó; előadásom közben pedig valamint a' felolvasott okiratokra, igy azon felíratra is leszek figyelmet fordítandó, melyet az orsz. RR. az előtünk fekvő tárgyra nézve több hét előtt juttattak fels. urunk elibe. A' középponti vasut sürgetősége e' felírásban már egyhangulag el volt ismerve; de ki vala egyszersmind országgy. ülésileg mondva, hogy valamint ennek, ug bármelnyik más czélba veendőnek is nem lehet jövedője e' honban, ha általán fogva a' vasutak ügyének új törvények 's czélszerű intézkedések nem jövedőnek segítségül, 's helyes vala e' tapasztalás-igazolta állítás; mert im látjuk, hogy olly időben, midőn a' hasonló vállalatok iránt más országokban lehető leguagyobb rokonszenz mutatkozott, és szinte csodák történtek azok létrejötte körül, honunkban 1836. óta, midőn e' tárgy körül törvényileg intézkednek legelőször, semmi nem történhetett, 's megbukott a' jobbparti vasut 's nagyremény az itten tervezett balparti vasuthoz sem csatlakozik. Azon status-gazdaságtani tekintetből is fontos kérdéssel, hogyan kelljen 's lehessen segíteni e' dolgon, legelőbb is azon orsz. választmány találkozott munkálkodási terén, melyet az ország közszükségei fűződése tekintetéből kulde ki annak gyulése mindkét táblának részéről. 'S mondomat, hogy ugyan idejében 's alkalmas körülmények közt találkozott ezzel azon tekintetből, miszerint maga idejében lerázhat az ország egy szerencsétlen szerződést nyakáról, 's a' fenyegetett kár 's veszély által okulva biztosíthatja majd jövőjét innen tul felállítandó vasutainak. Ugyanis az ország legelső teendőji közé a' közlekedési vonalok felállítását sorolván a' nevezett orsz. választmány, a' vasutak felállításának kiáltó szükségét is elismerte, 's ezek tekintetéből azon elvet mondá ki, miszerint vajha innentul a' t. hozás tekintene ezek ügyébe 's életbeléptetésüket, fenállhatóságukat ott, hol lehet, önmaga sorolná bárha áldozatokat igénylendő teendőji közé is. Bárha ez az orsz. választmány részéről még csak mint ohajtás, mint czélba vett javaslat mondatott is ki, jelenté magát előtte azon vállalkozó társaság, melynek f. é. mart. 15kén kelt 's a' H. -tanács által megerősített szerződése valamint az általam felhozott felíratban már megemlítették, ug kevéssel ezelőtt itt is felolvastattott; 's mellyről bátran merem állítani, miszerint annak tartalma lehető legingatagabb, szemközt az országgal semmi bizonyost magá-

ban nem foglaló, 's nemcsak terhes e' fölött az országra nézve, hanem felfogásom szerint káros is. Avagy hol van e' szerződésben biztosíték az iránt, hogy létre jö azon vasut, melyet már ez országgy. ülés mulhatlannak nyilvánított az ország felvirágzására? ki mutat nekem e' tekintetben legkisebb pozitívást is? részemről nem találok ebben semmi egyebet, mint e' szavakat: „hogy a' két pálya egyszerre kezdendő 's folytatandó.“ Ez általános szavakból pedig azt következtetni, miszerint köteles lesz a' társaság egyszerre kezdeni majd Pesten a' vaspályát, 's egyenlő szerben folytatni azt mindaddig mig be nem végződik, épen ug Bécs, mint Debreczen felé, bajosan lehet, 's nem egy könnyen köthetne e' szavak erejénél fogva, a' H. tanács a' vállalkozó társaság cselekvés- módjába még azon esetben sem, ha az p. o. Pesttől Váczig, Pozsonytól Ausztria széléig egész erővel dolgoztatna; Debreczen felé ellenben csak ittott kapargatna az uton. Vagy talán abban keressek a' nemzet részére biztosítékot, miszerint az mondatik a' szerződésben, hogy az abban foglalt tarifa 80 évre állapítattott meg; de hát arról, hogy 80 év múlva mi történjék, nem kell e' hasonló szerződéseknek rendelkezniök? 's ez előtünk fekvőnek szavából nem lehet e' azt következtetni, hogy az talán már tarifa mellett, de örökösena' vállalkozó társaságé; 's nem e' szerződésnek kell e' az iránt is rendelkeznie, hogy mi kárpótlása lesz az országnak, ha létre nem jövend a' pálya; nem de itt meghatározandó az is, hogy mennyi idő alatt kell annak létesülnie? valamint végre az is, hogy ne csak a' talán jobban jövedelmező részek készítettessenek el, de ezekkel egy időbeu az is, mely előleg talán kevesebb jövedelmet igér, azt meg sem említvén, hogy ha s on ló szerződésekben szokott az is mindenkor elhatároztatni, gőz- vagy lőerőre készítettnek e' pályák. És im e' szerződés az 1836: 25. t. czikk tartalma alatt áll, 's ez alatt egy századig fog nyugni, s nyleni a' nemzet, ha a' kedvező, önmagától kínálkozó alkalmat meg nem ragadjuk, 's meg nem váltjuk magunkat, maradéknkat annak terhétől, mi még most hatalmunkban áll. Ugyanis az orsz. választmány a' magát nála jelentett vállalkozó társasággal alkuba bocsátkozván, ennek kedvező e-redvénye eddig is már köv. áll: 1) Lehetősége mutatkozik a' tarifa 30 év múlva leszállíthatatásának. 2) A' helyett, hogy a' H. tanács szerződése még a' kikötött 80 év múlva is a' vállalkozó társaság kezében hagyja ez egész vállalatot, az orsz. választmány eszközle azt, hogy ez évek múlva ingyen jö a' nemzet kezére vissza, sőt e' tekintetben még arra is vala reménye, hogy 60ra szállíttatik le az évek száma, sőt még e' törlesztési évek is csökkentethetnek azon esetre, ha magát a' tarifát nem lesz az ország a' fenemlített 30 év múlva leszállítandó. 3) Meghatározott, miszerint az egész vonalon gőzerőre készítettessenek a' működő gépek; 's a' mi mind ezeknél több, 4) hogy tökéletes biztosítása lesz az országnak az iránt, miszerint a' vasut egész kiterjedésben létre fog jöni, pedig 8 év alatt; 's e' biztosítás abt an áll, miszerint a' vállalkozó társaság ígéretet tön aziránt, hogy két év elforgása alatt az egész vonalnak készen lesz két ötdrészben ugynevezett talapja (Unterbau); mi ha meg nem történnék, nemcsak elveszt minden kedvezést, de befektetett pénz 's munkája is az ország javára marad; 's még e' fölött 1 millió pgő frtot érő statuspapírosok is kívántattak az orsz. választmány részéről az ország biztosítására letétetni. 'S mindezen kedvezésekről, melyeket nem méltánylani lehetlen, mit ígért az orsz. választmány? felelet: 1) azt, hogy azon esetre, ha a' befektetendő 18 millió 5t nem kamatozna száztól, ez esetben az ország a' 4dik 's 5dik kamatlábat 30 évre biztosítá a' társaságnak, de csak azon naptól kezdve, midőn az egész vonal kész le e n d. 2) Biztosítá a' nevezett vállalkozó társaságot az iránt, hogy 15 év alatt a' Duna jobbpartján egyenvonalu vasut nem fog vezetettetni. Mi az 15ő biztosítást illeti, bátor vagyok kérdeni, hogy tökéletes biztosítása e' fontos vállalatnak 's mindazon fenemlített kedvezmények lehető megnyerése nem érdemlik e' meg, hogy azon az egész vonal biztosítása után alig gondolható eset e, miszerint az érintett 18 milliótul egy vagy két pctet kellene fizetnünk,

hogyan mondok, ez alig képzelhető esetre 180, legfeljebb 360 ezer forintot áldozunk évenként. Részemről az meggyőződésem, miképp e' somma már csak az által is helyre leendő az országnak pótolatva, hogy a többször említett mar. 15 ki szerződéstől meg fogunk ez által válhatni. A' hon érdekében követelendő tehát e' csekély áldozat fölünk, 's nem elég ok annak megtagadására, mit gyakran hallunk közéletben említett, hogy hiszen e' társaság kamatbiztosítás nélkül is létrejövendő; főleg lenne csak egy fillért is költeni erre. Ámde nekünk nem társaság, nekünk nem actiák, nem tőzsényerészkedés, de egy, a' hon javát előmozdító vasut kell: nem a' társaság, de az ország java igényli a' kamatbiztosítást. Tudom én, hogy egy társaság, mely mint ez, éppen nem felelős a' vállalat létrejövéséért, mely tehát ott épít, hol neki tetszik, akkor dolgozik, mikor azt actiái érdeke javasolja, tetszése szerint lóra v. gőzerőre építi útját, annyi időt fordít munkája végbehajtására, mennyit körülményei engednek, ki fogja a' magát előbbutóbb nyerni, kivált ha örök időre adatik részére illy fontos illy szép jövőjü vállalat. De mindez nekem nem elég; én azt akarom, hogy első pillanattól fogva biztos legyen az iránt, miszerint lesz utam; nekem biztosítás kell's kárpótlási remény a' szavát talán meg nem tartandó vállalkozó ellen; tudnom kell az évet, melyben meg lesz a' közlekedés a' vonalon kezdendő; tudnom a' napot, melyben honunk birtokába jö az egész vállalat; 's ha fizettem érte, ingyen akarom azt a' hon birtokába juttatni; 's míg ez mind meg nem leendő, avagy csak hogy tudnók száz 's több mérföldnyire a' kisajátítási törvénynek alávetni honfirtásainkat, melynek helyt adni csak a' közállomány tekintetéből, de bizonytalanságra nem lehet. Mindezt pedig csak kamatbiztosítás által érhetni el. Tagadom azt is, hogy akár a' hid iránti szerződésre figyelem, vagy a' gőzhajózási érdek gátolhatná e' kamatbiztosítást; mindkettő szép, nagyszerű honi vállalat, virágzásukat ohajtom, tehetségem szerint elősegítenem mindig, 's megbukásukat rettegém magam is: nem hiszem azonban, hogy e' célba vett lépésünknek azokra nézve tetemes káros következése lehessen. Meglehet, hogy a' hid actiái pillanatra csökkennek még, hogy a' hajózási társaságnak majd veszteségóvó eszközökhöz kell nyulnia, de mindez kiegyenlítendő magát idővel; mert köztapasztalás szerint az illy közlekedési vállalatok nem csak nem ártnak, sőt elősegítik egymást, annyira pedig nem terjedhet az illy egyes vállalatok pártolása, miszerint azok végre az ország ótalma alatt egyedáruságokká fajljanak el: mert az egész országra nézve ezek mindenkor csak károsak lehetnek, végre is pedig nem egyes érdekek, hanem az egésznek java az, mit szem előtt kell tartanunk. Avagy talán azon részek közvetlen érdekkel ellenkeznek e' kis kedvezés, melyekkel netalán az eddig egészen elhagyott részek némi csekély versenyzésbe jönnek; illy szűkkeblűséget senkiben sem tesztek föl közülünk; számüzve kell itt lenni a' provincialis érdekeknek, mindnyájan egy hon fia vagyunk, 's ha e' honnak, mint közös testnek sanylik egyik nevezetes része, az egész honé a' baj 's azon közösen kell segíteni. Hogy pedig Tiszánk elhagyott vidékei sanylenek, főleg lenne itt mutogatni; ismeri annak állapotját mindenki közülünk, 's tudja, hogy ha az bősséggel áldatik meg, még sincs megáldva; mert kazalban 's vorembe rohad meg termése, míg a' legkisebb szükség is kiállhatlan drágaságot, 's többször éhenhalást szül. Vagy talán az gátolná e' biztosítás megígérését, hogy miután a' fizetés ideje még csak 8 év múlva következendik be, most előre nem lehet olly ígéretet tennünk, mellyről bizonytalan megtartandja e' a' jövő törvényhozás? e' félelem engem nem tartóztat. Én ugyanis azt hiszem, hogy egy nemzet, mely 1844-ben meggyőzött, jó formán még azt sem tudja, mire tesz ajánlatot, nem ismerve a' kulcsot, miszerint a' teher majd rá rovatik, nem a' kezelést, mely alá pénze kerül, 's a' nélkül, hogy javára legkisebb előzvények is tétettek volna meg, képviselőji felszólítására kevés hét alatt 3 millió forintot kész megajánlani, e' nemzet mondom, 1852-ben ha azt fogja látni, hogy 18 millió már valósággal befektetve van javára, ha azt fogja tudni, hogy néhány percz múlva megnyílik azon pálya 's mozgásba indulnak rajta a' gőzgépek, mitől reményelheti főleg felvirágzását, egy pár százezer forintot kétségtelenül örömet fog a' haza oltárára áldozni, sőt nem is lesz már ez áldozat ekkor, hanem önjavának könnyű megvásárlása; 's nem is hiszem, hogy lehessen bármi megfeszített erő, mely a' nemzet józan többségét, bár folyvást működnek is 8 éven át, illy csufos visszalépésre tudná bírni; sőt ha ez megtörténhetnék is, olly szegény és koldus e' nemzet, hogy más forrásokról csak annyira sem rendelkezhetnék, miszerint pár nyomorult ezer forintot, ha a' nemesség zsebéből nem is, de másunnan fordíthatna illy minden polgárt

egyenlőn érdeklő célra? Vagy talán attól félünk, hogy 30 évü terhet vállalván magunkra, az örökös teherviselés járma alá jutunk, 's ajánlatunk nem subsidiumnak viselendő alakját magán; avagy lehetne még valaki olly elfoglalt közlünk, hogy kiváltságit tágítani nem akarná, nem tudná akkor, midőn az egész hon felvirágzásáról 's jobblete állandóságáról van szó? Ez véleményem a' kamatbiztosítás iránt. Mi a' vállalkozó társaságnak párvonal elleni biztosítását illeti: erre nézve az véleményem hogy bárhol is illy vállalkozó társaságoknak kettős biztosíték t. i. kamat és párvonal elleni biztosítás egyszerre adadni nem szokott: de igen az egyik vagy másik. Miután tehát mi is megkívánjuk az első adni, e' másodiktól elállhatunk; a' méltányosság is ezt javasolja. Mert ha a' balparti vasut már egyszer biztosítva van, még e' mellett azt is mondani, hogy ha e' biztosítás ellen a' jobbparti maga erejéből képes létrejöni, fel ne álljon: igaztalanság lenne. De ohajtandó előlött, hogy illy kérdésekben, midőn egyik a' másikért vállal terhet magára, 's e' lehetőségig közértelemmel hozassanak a' határozatok, 's e' tekintetből is részemről, ha a' FRR. többsége az egész pályavonalra nézve a' kamatbiztosítást elfogadandja, a' párvonal-eltöltés iránti föltételtől örömet elállok. Nincs tehát egyéb hátra, mint hogy a' t. RR. üzenete folytán röviden oda nyilatkozzam, mikint az orsz. választmány készítse el tökéletesen az általa már ugy is munkába vett szerződést, 's adja meg a' vállalkozó társaságnak akkint a' kamatbiztosítást, mint azt önmaga a' választmány javasla; a' párvonal elleni biztosítást azonban semmi esetre ne ígérje meg. Az erre következett vitaközvetésben a' rendi táblán felhozott okokon 's ellenokokon kívül egy m. gr. jósolás fegyverével is élt, különösen a' naplóba fölvetni kívánván azon nyilatkozatát, hogy ha az egész vasut kamatai biztosítatnak, ugy a' gänsersdorff-pesti vonal megkészüln ugyan, de a' pest-debrecezenből semmi sem lesz soha; 's ha nyolcz esztendő múlva megkészüln az egész, 's habár beteg lenne is akkor, mégis felül Debreczenben a' gőzkocsira 's le sem száll róla egész Gänsersdorffig. Szónok tehát vagy csak a' debreczen-pesti vonalnak egész 5 pctjét kívánja biztosítani, a' pest-gänsersdorffra pedig semmit, vagy az egész vonalra nézve csak 4d. és 5ik pctet. A' Duna jobb oldalán építendő vasutról pedig eltüntetni senkit se lehessen. Egy más gróf ezen vasut létesítését éppen csak a' flumei pálya felállításától föltételez, mellytül ő az ország boldogságát várja. Noha ezen föltételnek a' jelen kérdés határin tul fekvését többek megmutatták, mégis ez indítványoknak is akadt néhány pártolója. Ezen viták közben ő cs. k. Fens. a' t. RR. et egy ülésre meghivatá, melyben is a' mai Társalkodóban közölt kir. leiratok olvastattak fel. A' RR. eltávoztá után a' m. FRR. középonti vasut körüli tanácskozásokat folytatták. Noha az egész vonalra biztosítandó 4ik 's 5ik percent eszméjét legtöbb szónok pártolta, mégis a' pest-debrecezen vonalnak különös, sőt kirekesztő biztosítása mellett is sok szó emelkedett 's a' gabonának félhető olcsósága is vizsgálta talált egy m. grófnál. Igy elágozván hosszabb időig a' vélemények, a' fens. elnök a' gänsersdorff-pesti 's pest-debrecezen vonal remélhető jövedelmezését illetőleg az előrei elhatározást nehézne vallá ugyan, mert illy vállalatoknál sokszor legváratlanabb körülmények fejődnek ki; azonban a' fens. szónok azok véleményében nem osztozik, kik a' debreczen-pesti vonalt kevésbé jövedelmezőnek hiszik mint a' másikat, mert tekintve a' debreczeni ut jelen állapotját 's az év több hónapjain át teljes haszonvetlenségét 's a' közlekedés szakonkinti félbenzakadását, mely a' vasut által megszünvén, a' Debreczen 's Pest közti kereskedés rendkívüli élénkségre fog emeltetni, csak a' 300 ezer mázsa sőt említi, mely e' vonalon vitetik évenként, 's mely, ha a' vaspályai társaság olcsóbb vitelbért szab, annak már bizonyos jövedelmet biztosít, az utazók száma pedig illy gyors és biztos szállításnál más országok tapasztalása szerint talán tízszeres arányban növekedendik, míg a' pest-debrecezen vonalnak nemcsak a' Duna jobbpartján országúttal de leginkább a' gőzhajózással 's vízi közlekedéssel kellend versenyeznie, a' debreczeni vonalnak nagyobb kamatozása remélhető mint a' dunamellékének. Ez azonban csak egyedi meggyőződése. Miután még egy gr. a' kötött szerződést hiányosnak 's az építésre semmi biztosságot nem nyújtónak nevezé, egy más gr. azok ellen nyilatkozék, kik mindenféle insinuatiókkal, provincialis érdekek ébresztésével, sőt még jóslattal is előre kívánják elfojtani a' vállalat létesítését. Ha prophetiára kerül a' dolog, ugy szónok is egy igen tárgyavatott egyed jóslatát hallotta, abban özszeponosulót, hogy midőn ezen ügy a' felső tábla elibe kerül, akkor mindazok, kik a' gőzhajózásnál vagy pesti hidnál érdekeltetvék, csak a' debreczeni vonalt kívánandják minden ked-

vezéssel 's biztossággal ellátatni, miért? mert így csak ez készülvén el, a' jobbparti pedig elmaradván a' Magyarország belsejéből vaspályán megérkező minden termeszvény 's kelme vagy a' gőzhajó-vagy a' hidtársaságnak, vagy mindkettőnek fog jövedelmezni. Ezt azonban szónok csak a' felhozott jóslatra hallott ellenjósolat gyánánt hozá fel, senkit szavaival sérteni nem szándékozván. A' provincialis érdek előretolását is erősen sujtá, csekély bajt látván abban, ha a' bácsi gabona vagy repce ára Pesten a' vetélkedés következtiben egypár garassal alábbszáll; de annál nagyobb hasznot vár az országra nézve, ha az ekép olcsult termékek roppant mennyisége biztos és olcsó uton külföldre kifolyhat 's onnan lapos erszényinknek táplálékot hozhat. De szónoknak ez által senkit sem szándéka sérteni. E' nyilatkozat után az első jóslatot felhozta gróf a' fens. elnök nyilatkozatától eltérő nézetit szokott udvarisággal adá elő, nem igen nagyot várván a' néhány debreczeni vásártól, 's azon vidéken lakó köznép antipathijától tartva, megszüendvén a' vonatatók egyik fő keresetmódja, t. i. a' fuvarozás, hihetlen olcsóság által fognak majd a' vaspályával versenyezni 's annak jövedelmit csökkenteni. Végre a' fens. nádor a' végzést feneml. báró 's főisp. helyettes előadásához képest jelenté ki.

305d. ker. ülésb. oct. 11 kén N. m. követe számos középsszólóki nemes által aláírt folyamodványt mutatott be, melyben a' folyamodók a' Részek tetleges visszszakapcsolatását sürgetik. A' kérelem felolvasta után, N. m. követe előterjeszté, hogy mi u t a n a' Részek az 1836: 21. t. által az anyaországhoz visszszakapcsolatnak, az országgyűlésre küldendő követeket ezen megye egyedul a' főispán fondorkodása miatt nem választhat meg; a' visszszakapcsolatát gátló különféle akadályok megszüntetésére, hogy az 1836: 21. t. minélelőbb tetleg végrehajtsák, ő fels. felírás által ujlag megkéretni j a v a s o l t a. Egy más m. követe pedig ugymond, 1833ban, midőn a' Részek visszszakapcsolatását sürgettük, jónak találták az 1836: 21. t. által a' lárházók száját bedugni, panaszkodtunk ugyanis akkor, hogy a' visszszakapcsolatát rendelő 1744. t. világos szavai elenére a' törvény végre nem hajtatik, akkor nyertünk egy leiratot, melyben kevesebb volt ígérve, mint a' törvényben foglaltatik, stb. így keletkezett az 1836: 21. t. cikk, mely 8 év óta a' hatalom hanyagsága 's a' főisp. fondorkodás miatt végre nem hajtatott; nem tudom, mikép tud azon főispán ott a' zöld asztal mellett ülni, midőn ellene az ország színe előtt panasz emeltetik; ugyan volt e' egy szó védelmére? ha egyszer valamely törvény szentesítettik, azt végrehajtani kötelessége a' kormánynak, részemről nem ismerék nagyobb boirányt, mint, ha egy alkotmányos országban alkotott törvény nyolcz év után is végrehajthatlanul áll. A' FRR., midőn a' megyei tanácskozó és választó gyűlések szabályozásáról szóló t. javaslatot tárgyalták, azt mondkák, hogy a' főispánok tudják magok kötelességeit, itt láthatjuk, miért nem akarják a' főispánok hatalmát korlátozni, 'stb. mit használ, ha mi itt a' törvények alkotásában éveket töltünk, hijában alkotjuk azokat, ha végre nem hajtatnak. Szónok a' tetleges visszszakapcsolatás szorgalmazása végett nem kíván felírni, mert mit használhatunk, ugymond ezzel, hiszen 1840ki 's a' jelen orsz. gyűlésről is tettünk már felírást, de kielégítő resolútiót nem nyertünk, mikép várhatnók mi azt most, midőn 4 nap múlva vége lesz az országgyűlésnek; 's hiszi e' valaki, hogy ezen idő alatt a' fölterjesztett legsürgetősb tárgyakra válasz érkezendik? hazudtolja meg akárki mondásomat, hozzon resolútiót 's én elszégyenülve fogok fejet hajtani, 's nyilvánítani hogy bizalmatlanságom nem volt alapos. Jelen helyzetünkben tehát a' cél minélelőbbi elérésire véleményem szerint legjobb lenne egy ker. választmányt azon megyék közül, melyek a' Részek viszonyit leginkább ismerik, kiküldeni egy reincorporationalis t. javaslat dolgozására; a' hiányokat akkor, midőn a' Részek követei jelen lesznek, kijavíthatni; e' t. javaslatot reményelem a' kormány is el fogja fogadni. E' mellett még egy felírást kívánnék ő fels. intéztetni, melyben Ulászló törvényre hivatkozva, azon főispán vagy egyéb hivatalnokok megbüntetése, kik a' világos törvény végrehajtását fondorkodásaikkal akadályoztatják, szorgalmaztatnák. Az utána szolt m. követe emlité a' hírlapokból ismeretes legutóbbi középsszólóki közgyűlést, mikép a' főispáni factio következtiben a' törvény végrehajtása akadályoztatni rendeltetett; beszédeben kiemelé, mikép ezen kérdésben a' törvény szentsége forog fen, 's a' felírásban különösen kifejeztetni kívánta, hogy ő fels. ki a' törvények megtartására esküszik, az 1836: 21. t. végrehajtását minélelőbb eszközöltetni méltóztassék, 'stb. Egy tiszamegyei ősz követ: le van leplezve, ugymond már a' burokratia fondorkodása, mert bebizonyította hogy a'

viszszacsalóztatást végrehajtani nem akarja. Midőn Erdélyben országgyűlés volt, akkor rátudtak parancsolni a Részekre, hogy oda követeket küldjenek, míg a magyar országgyűlésre megjelenést főispáni factiók által mindenkép akadályoztatni törekvésnek, annál fogva pártolta P. megye felirási indítványát. Ellenben a következett megyei követ e tárgyban a felirást fölsőlegnek találta; úgy járunk már ugymond, mi nem sokára a felirásokkal is mint a sérelmekkel, melyek egymásra halmozottnak a nélkül, hogy azokra orvoslást nyernénk; a sok felirást is megteszszük a nélkül, hogy valami hasznát tapasztalnók; azonban még a ker. választmányi sem pártolhatom, mert ha ezt elfogadnók, általa magunk ismernők el, hogy vannak oly akadályok, melyek a végrehajtást lehetlenítették. A világos törvény, mely a visszacsapcsoltatást elrendeli, meg van hozva, s vélekedésem szerint itt látom idejét, hogy ezen dolognak valahára vég vettessék; a kormány mind így azt mondja: miszerint a visszacsapcsolás előtt a részek külön érdekeit kell elintézni, küldenék ki tehát a helyszínére egy orsz. választmányt, mely minden körülményt megfontolva hajtsa végre a törvényt; illy erőteljes határozat mellett, úgy hiszem, a végrehajtó hatalom ki nem bujhatik, s ha a végrehajtást csakugyan tovább is akadályoztatni szándékoznék, nem lenne a kibujhatásra semmi hátulsó ajtócskát, vagy ki kell nyíltan mondania, hogy a visszacsapcsoltatást nem akarja, vagy pedig azt végre fogja hajtani, stb. Ezután egy tiszai m. követe nyilatkozott: Jelen kérdésben a végrehajtó hatalom a mellett, hogy a törvény végrehajtását nem eszközölte, a visszacsapcsoltatás akadályoztatására a főispánokat felbízta; főispáni önkény szülte azt, hogy 1839ben Közép-Szolnok követeket nem küldhetett, mert a főispán a választmányt meg nem tartotta; akkor Közép-Szolnok nemeseinek nagy része folyamodvánnyal járult az országgyűlés elibe, s a nélkül, hogy sérelme orvoslott volna, most ujabban a visszacsapcsolás akadályoztatására ismét főispáni fondorkodás működött; midőn tehát a törvények így kijátszatnak, a nemzetnek azon fegyverhez szükség nyulni, mellyel alkotmányos nemzetnek élni, hogy a törvény tiszteletben tartassék, joga van. Valóban, ha meggondoljuk anomal helyzetünket, lehetetlen keserűséggel el nem telnünk; ezen képviselői tábla 16 hónapon keresztül a kir. propositiókat, melyek a nemzet jövődjéről elmozdítására mindannyi üdvös eszméket foglaltak magokban, legnagyobb energiával végig taglalja s a fölterjesztett tárgyakra nem érkezik válasz, hanem a helyett kihirdetetik a praeculsi terminust; midőn a nemzet s az aristokratia önmaga részt akar a közterhekben venni, önmaga initiál arra törvényt, a hatalom mégsem várja meg, hogy az e tárgyban kiküldött választmány munkálatát bevégezze; már ha a kormány az orsz. gyűlést, midőn neki tetszik, akkor oszlathatja el, úgy hasonlók vagyunk azon örökös tartománybeli népekhez, melyek semmi alkotvánnyal nem bírnak; annál fogva tehát meddig ezen kérdés tisztába nem hozatik, javaslat szónok, hogy a RR. a közadó megállapításába ne bocsátkozzanak; azonban mielőtt ezen szomorú kötelességet teljesítünk, tegyünk egy felirást a felségéhez s a részek tetleges visszacsapcsoltatását sürgezzük, mondjuk meg benne, mikép játszatik ki az 1830: 21. t. Igaz ugyan, hogy az orsz. gyűlés berekesztéséhez csak néhány nap van hátra, de azalatt is adhat resolútiót stb. Illy szellemben nyilatkozott egy nagy tiszai megye követe is; legnagyobb hibája a nemzetnek, ugymond, hogy midőn valaki hivatalra lép, alkotmányától, hazájától bucsut vesz, pedig ha tiszta fogalmuk volna arról, hogy a hivatalnak a hazaszeretettel kapcsolatban kell állani, akkor alkotmányos állásuk iránt oly ellenszenvet nem tanusítanak; igazolja ezt a mult vasárnapi védegyeleti közgyűlés, mellyben egyetlenegy hivatalnok sem találkozott, ki a n a k részire lett volna, ugyan tud é erre valaki a civilisált világban példát, hogy a hivatalnokok oly intézetet, melly által minjölétünk előmozdítása eszközöltetik, ne ápolják a részvétőkkel elő ne segítsék? de itt feladásaik tárgya gyanúsítás vala s hirdetni nem röstelték, hogy a részvevők üldözés tárgyaivá fognak lenni stb. Hosszas előadásban a jelen orsz. gyűlés folyamát s a kormány eljárását végig taglalá meg, éles és keserű megrovásokkal sújtá ennek munkátlanságát, a tárgyra nézve pedig az előbb szolt Cs. követével egy véleményben volt. Ezek után Sz. megye követe köv. szolt: A' dolog érdemében P. követe által javasolt feliráshoz járulok, de az attól eltérő váratlan és P., B. és Cs. követei érzelmeinek felsorolásából eredt előadásra némi észrevételeket nem hallgathatván el, hogyha ezen előadásokban az ellenzék elveivel találkozni kénytelenítettém, öszintén meg-

vallom, hogy azok tűzszavakba öntve a szenvedélyeket fölbreszthetik, de soha sem tudnak a szoló eszéhez simulni, vagy értelmét megzavarni. Szóló becsülni tudja azon hangokat, melyek a tiszta hazafiai ajkáról esnek, de századok tapasztalása eszébe juttatja, hogy a demokratiai s pártalok ugyanazon hangkulescsal hangoltatvák. A vesztaláng, melly a közügyek templomában ég, egyformán gyujthat tűzvész a hazára, vagy lehet tisztító villanya nemzetünknek, de az utóbbi sohasem, a mai napon hallott keserű kifakadások nyomán. Az agitatori hivatás gyakorlatában nincs hiba, melly magát hamarabb s keserűbben megboszulná, mint azon tisztelet hiánya, mellyel azok iránt tartozunk, kiknek segítségével nemzetünknek maradó jóllétet eszközölni nem tudunk; s midőn az előbb szolt követek a kormány embereitől a tiszteletet általánosan megtagadván, mindennemű hivatalnokok ellen e terem törvényhozói székéről képezetők és szónoklatti tehetségök egész erejéből ömledező szavakkal azért keltek ki, mert a védegyeleti gyűlésben jelen nem voltak, vagy az aláírásban részt nem vettek, a vélemények szabadságát zsarnokilag támadták meg, s majd azon idő ellen panaszt nem emelhetnek, hol má s o k azon tiszteletet, mellyel a képviselői tábla iránt tartoznak, azért fogják eltiporni, mert elvei e teremben viszhangra nem találtak; hol a kormány, melly ellen igazságos panaszt emelni kötelességünk, de azt mocskolni törvényhozói állásunk tiltja, a tiszteletet tőlünk megtagadni fogja, kik csak ingerleni, de csilapítani nem tudunk, kik a helyett, hogy statusférjak, törvényhozók, a jövődjő biztositói s előkészítői lennének, nem akarunk egyebek lenni, mint a mult és jelen időnek keserű, szomorú és bizony nem mindig részrehajlatlan historiographusai. Midőn B. követe az erőseleki férfiak azon öntudatában, melly nem engedi kétkedni, hogy elveiben új évkor kezdődik, s hogy pártja tetteiben rejlik a nemzeti dicsőség elindulási pontja, elveinek csilhatatlansága mellett is, saját szavaival a visszatorlás leghatalmas eszközét nyújtotta, mert midőn hazánkért lángoló szívéből, áldozatokra készségről szolt, a haza és a nemzet közérdekeitől megtagadta azon egy áldozatot, melly minden másnál nagyobb, t. i. önszeretete föláldozását, mellyel elveibe mintegy belészeretve, azokat minden áron, bár törjék és szakadjon minden, nemzetünkre tolni kívánja, mintha a magyar nemzet oly beteghez hasonlítana, kinek egy orvos recipéjén kívül üdvössége nem lehet. Vagy talán azon magyar entusiasták lobogóji fölírására esküdt, kik azt hiszik, vagy ha nem hiszik is, másokkal elhitetni akarják, hogy az, ki föltétlenül velök nem tart, föltétlenül minden véleményekben nem osztozik, bármily érett férfi s bármily jeleit adta legyen is jellemének és hazafiságának, már testestül lelkestül eladta magát a kormánynak — vagy az előbb szolt követek által — kormánynokról oly igen épületesen kifejtett fogalmok szerint a rossz léleknek, mintha e közt és jámborságuk közt férfiak nem volna egyéb választása. Csalódásban él tehát B. követe azon hatás fölött, mellyet működése gyakorol, s bár tévedése tiszta érzéseken alapul, még is annál veszedelmeseb, mennyivel inkább intézi szavait a nemesb indulatokhoz, az öntudathoz, a hazafisághoz, hogy azokból vegyen erő szilárdságra, csalódása mellett! Nemes érzelmeiben soha nem maradt el a magyar, de vajmi sokszor hagyja magát épen érzelmei által elragadtatni! Miért ébresztik tehát B. és Cs. követei tüzzel vassal a nemzetben épen azt, mi ugy sem aludt egészen el soha is, miért akarja a nemzetet épen ezen tulajdonában fölforrasztani? mellyben ugy is fölsorol s mellyeknek tulpezgése a politikai életünkben oly szükséges ovakodáson már annyi csorbát ütött. A közvéleményre hivatkoznak? Szóló is figyelemmel kísérte a közvélemény minden oscillatit, de nem volt képes azon mély és közönséges aggodalmat fölhalálni, mellyel a nemzet állítólag kormánya ellen viseltetik, sőt azt találta, hogy a közvélemény már is ezen tábla ellen fordul. Vagy talán e mai napon hallott keserű kifakadások, declamatiók, szolgaljanak thozói működésink biztos sinormértékeül? Sajnálatra méltó lenne azon törv. hozás, melly ezen indulat szülte ösvényen kívánna indulni. Midőn B. követe érzelmeinek minden érdekét visszahelyezte tevő fáklóját felgyujtván, a védegyelet alá nem írta a haza előtt gyanuszinbe állítani s hazafiltanság bélyegét rájuk sütni törekszik, s ekép az ugy is forró tüzzel telt katlan alá mindgyere tüzet hord, midőn vele együtt P. és Cs. követei, ma szabad utat engedtek azon fulánknak, mellyet az ugynevezett kormány emberei ellen éreznek keblökben, midőn minden tartózkodás nélkül kitaláltak hatalom iránti ellenszenvöknek keblökben rejltó árját: szóló bennök nem a hideg vérrel számító törv. hozókat, de érzelmeiktől elragadtatott gyarló em-

bereket látni kénytelen, kik a tapasztalás azon intő szavaira nem hallgatnak, hogy most, midőn nem vagyunk az agitatio, a föltüzelés stadiumában, de egyedül az értelem és nyugalom körében, eszközölhetünk nemzetünkre nézve létesíthető és valódi jót: ki kell okvetetlen emelkednünk az érzelmi szenvedelmek ingerlő köréből, vagy ezen országgyűlésben helyzett reményekről végkép lemondanunk. B. követe elkéseredett szívének minden fölsorolását azok fejére önté, kik a védegyeletben részt nem vesznek, holott szóló, ki bár kir. hivatalt visel, alkalmasint több magyar egyesületnek munkás tagja, mint B. követe, s ezen védegyelethez azért nem járult, mert ezt a kereskedés tárgyában fölterjesztett fölírásra kiadandó kegy. kir. válasz előtt, idő előtti, sőt káros demonstratióknak tartja, mellyben utolsó menedéket a nemzet minden esetre csupán akkor találhatja, ha egyéb eszközök süker nélkül maradnak; s ugy látszik, hogy B. követe, ki tegnap a dunabalparti vasut részére, melly hazánkat Bécseszel s külfölddel öszszekötő, a kamatok biztosítását s a parallelák eltöltését szólóval együtt szorgalmazta, a védegyeletől nem sokat vár, mert máskép a külfölddel ez öszszekötést nem sürgethette volna. B. követe tehát illyennemű vádak és szemrehányások által csak azon szerencsétlen egymásra ráfogási és visszatorlási szenvedélyességet fogja növelni, melly ezen tábla s kormány közt valódi átokkint már is oly élénken létezik, melly miatt azon eloszlási, napról napra inkább elágzó örvény százszorta aggasztóbban látogni fog előttünk. Szóló a védegyelet irányában, s ugy a többek is, kik nem tagjai, tisztán és kirekesztőleg meggyőződésüket követték, a kormánytól semmi utasítást nem kaptak s el sem fogadnák, sőt illyennemű gyanúsítgatást, mintha a kir. hivatalnok, kineveztetése napjától fogva hazafiságát megtagadni kénytelen volna, mint merő rágalmat visszautasítván, azt kérdi B. követétől: vajjon bűn é az, hogy ha azok, kik az igenis tulban nem gyönyörködnek, az innenre átesnek? Bűn é az, hogy ha máskép fogják föl honunk diagnózisát? Egyet akarunk, hazánk boldogságát; ne ingereljük tehát egymást, ne ébreszszünk szenvedelmeket s ezeket ne uszítsuk egymásra szakadatlanul, de léptessük életbe azt, mi hasznalhatólag, nem visszalökőleg vagy ingerlőleg hat nemzeti kiképzetésünkre. Ezen nyilatkozatra, hosszas ellenészrevételek, honnan recriminatiok sem hiányoztak, történtek; mondatott: mikép a nemzetre decretum által sem bizodalmat sem tiszteletet parancsolni nem lehet, tisztelni csak a fejdelmet kell, ki a nemzet fölött áll, de egészen máskint van ez a kormányra nézve, melly a nemzet mellett áll, kivált midőn a bizodalmat elvesztette, stb. Ha minden kérdést, mellyek 1790-től a nemzet jövődjére szükségeseknek nyilvánítottak, végig vizsgálunk, van e közülök csak egy is teljesítve? ha mi mindig a régi dolgokon rágódunk, vajjon el fogja ezen törv. javaslatot a kormány fogadni, akkor e nemzet kifejlteni soha sem fog, stb. Végre a P. m. követe által indítványozott fölírás közakarattal elfogadtatott. E' tárgynak illyképeni befejezte után, P. m. követe két folyamodványt, t. i. a pesti jégkárbiztosító s az ipar-egyesület folyamodványát mutatta be, egyszersmind a magányegyesületek szabadságának biztosítására törv. javaslatot indítványozott, mellynek készítése az indítványozóra bizott s a folyamodványok érdemleges tárgyalása máskorra halasztatott. Végre a zsidók ügyében átküldött válaszüzenete a FÖRRnek jöve tanácskozás alá, mit a FÖRR. azon hozzáadással, hogy a mult országgyűlésen javasolt 5. t. cz. mellyre a két tábla közti egyezség megtörtént, a törv. javaslat közö iktatassék, elfogadtatott. Voltak, kik ezen javaslatban foglalt kedvezést csupán a belföldi zsidókra kívánták értetni, s azt fölírásban nyilván kitétetni, minek folytában K. m. követe az országba költözendő zsidók honfilitására törv. javaslatot indítványozott, miszerint a beköltözni kívánó tartozzék az illető t. hatóságnál magát jeleníteni, és kimutatni azt, hogy legalább 5000 forint értékkel bír, melly mennyiséget gyárba, vagy mesterségbe, kereskedésbe, művészetbe vagy haszonbérletbe fektetni tartozik s ha magyarul tud, 10 év után mindazon jogban, mellyekre az or. gban született zsidók jogosítatvák, részesítettetni fog. Ezen föltételek alól azonban azokat, kik e hazában vagy örökséget nyernek, vagy adóptáltak, kiveendőknek vélte; de ez, minthogy sok kijátszásra szolgálhatna alkalmul, nem fogadtatott el; az elsőknek t. javaslatba foglalása az indítványozóra bizott.

243d. országos rdi ülésb. october 11 kén az egyesülésből visszatarított után a k. kir. leiratok egyike, melly a magyar nyelv ügyében érkezett, fölolvastatott, más kettő pedig fölolvastatott vétetvén, mind a háromnak kinyomatása rendeltetett. Ezután a birhatási jog iránti 2dik üzenet minden észrevétel nélkül helyben-

nek igazán diszére vált 's a' számosan összehgyült mindkét nembeli válogatott hallgatóságban azon élénken ismételve kimondott vágyat ébreszté: vajha a' derék társaság a' tél-folytában legalább még pár illy igazán magyar zamata, szellemi 's művészi élvezeteket nyújtó mulatságban részeltető a' fővárosi magyar szép világot. Megnyitá az ünnepélyt elnök Fáy Andr. urnak lelkes szívből szakadt beköszöntője; erre Beethoven nagy septourja furor hangszereken; majd Czuczornak egy új nagy lelkeségű hazafui költeménye „Felhívó” szavaltatott el Egressy Gábor által. Most énekszó következék, a' „Szózatnak” egy új melodija Schedel Jánostól, énekelve Schedelének által azon elragadó bájjal 's lelkeséggel, melyet csak magyarhazánk e' bájós csattogányától várhatánk. Az erre következék „Elmefuttatás a' Körről” Vajdától, Fánesy Lajos által olvasva, valódi fűszertára volt a' jó 's eladás ötleteknek 's korszerű czélzásoknak, úgy hogy a' fe' olvasót majd minden tételnél helyeslés 's derült, vidor nevetés kísérte mind végig. Egy műkedvelő kisassz. Capponi Anna Mayerbeer „Hugenottaiból” változatokat játszott, a' Kör saját zongoráján, mit Vörösmarty „Szép Honkájá” igen szabatos drámai szavalása követett Laborfalvi Rózka a. által. Erre Garaynak ez ünnepélyre írt 's Erkel Ferencz jeles zeneszerzőnk által zenére tett „Köri kördal”-a harsant meg, nemz. színházunk derék kardalnokai a' l tal olly tetszéssel énekelve, hogy azt ismételni kelle. Befejzésül Vachot Imre „Zárszó” mellynek lelkes végszavaiban a' j e l e n volt mind számban mind ékességben dús hölgykóroszat a' legszebb 's legkorszerűbb eszme pártolására, a' magyar honi ipar pártolására szólítá fel, 's hitten hiszszük, szavai nem egy lelkes magyar hölgy keblében viszhangoztak, sőt gyökere is foganszóttak! A' hangverseny barátságos fesztelen lakoma követé, mellyben mintegy 130ezan vevének részt, számos, minden szép és jóért emelt áldomások tevének annak főfűszerét. Etel és ital előre meghatározott elvből kizárólag magyar volt. E' derék társaság ez előtt három évvel 70 részvénnyel lépett életbe, most részvényszáma már a' negyedik százat is meghaladja, 's így jelszavának „egyesült, hogy egyesítsen” emberül felelt meg. — Színházi dolgokról rég nem írunk, most is igen kevés újat mondhatunk e' tekintetben, hanemha azon kis qui proquo annak vesszük, hogy első tragicusunk minap a' Székely katonában Lajos szabólegény szerepét adá, mi journalistikánk 's társaskörünkben legalább is annyi zajt ütött mint a' hamadévi szabólegény ribillió, de emberélet, hála istenitsem veszett el, sőt még ablakok sem törték be, ámbár a' dolog ép olly érzékeny mint szomorú volt. — A' vasuti munkálatok napról napra élénkebbül folynak; elkészült egy 53 személyre való kocsi a' naponkint munkások száma pedig 3—600 közt forog. Nem kevésbé élénke a' honi ipar pártolásra czélzó mozgalmak is; kereskedőink nem kis része maga is kezét látszik fogni akarni a' kötelezetkek 's nemcsak rendelkezéseket tesznek hazai cz. kkekre, de személyesen is a' hazai igyekezet előmozdítani készek. Az iparkodó Gschwindt, iparszivarainak' igen elmés borítékot készített, két magyar uras kezét fog egymással a' honi ipar felett 's alattuk, mintegy fogadási parola e' szó olvasható: „védjük! Igen, igen, uraim! védjük a' honfui eszmét ki szomjazik, magyar bort igyék; ki dohányozni akar, magyar dohányt szíjon, ki öltözni akar, magyar kelmébe öltözzék, csak egy kis akarat, egy kis buzkeség kell hozzá, 's meglássátok, menni fog, minek menni kell! 's hát ha még a' magyar irodalmat, a' magyar könyvet is védni akarnátok! mitszólótok hozzá, nem lehetne e' negatívval ezen kis pozitívítást is összehgyeztetni, sőt szükség e' a' kettőt épen összekötni? — Tétre több rendbeli látványokkal készülnek mulattatni bennünket; Advinent a' híres állatfékező neje kinek állatseregletét Pozsonyban nagy tetszéssel látogatók, már Pesten van háztűz helyet nézni, azaz illető alkalmas hálékrol gondoskodni, szelidített vadjai számára; továbbá egy műlovag-társaság is ide készül, még pedig egyenesen a' párizsi cirque olympique-ből bizonyos Cuzent et Lyars vezérlete alatt, 's végre, ha nem bon-mot, a' budai szinkór valóságos „birkozdáva” fog alakítani. — Derék Lendvaynánk hosszas betegsége után szép számu közönség előtt Shakespeare Romeo és Juliájában, mint Julia lépett fel, szünni nem akaró tapsokkal és számos virágkoszorúval üdvözöltetve. Egyet közülük minden eset e' a' rudnai pap is érdemelte, ha csakugyan az ő műve, közönségünk kedvencének helyreállítására.

Szabolcsi közgyűlés. A' finansialis országos választmány munkálata tárgyálására sept. 26kára közgyűlés levén hirdetve, a' RR. meglehetősen kevés számmal, következőleg csak az értelmesek, gyűltek össze; az intelligentia, nem úgy mint mult évi mart. 13án, szabadon működött 's liberalismusának utánzásra méltó példáját adá. A' leküldött pénzügyi munkálatot az e' végre megbízott megyei választmány sept. 24 's 25kén tárgyalta, 's a' közgyűlés annak észrevételeivel vévő tanácskozási alá. Elnök első alispánunk azt az egész haza érdekéből, de különösen azon szempontból is ajánlá a' RR. pártfogásába, miszerint a' tervezet szerint kevés megye részesülnéne olly kedvezményekben, mint Szabolcs, mellyen 3 országot futna át. A' RR. nek azonban nem nagy szükségök volt ezen ajánlatásra; mert ök már jóval ezelőtt az országos czélokra 3 milliónyi subsidiumot ajánlának 's aránylag járulni a' közjó előmozdításához most is mindenki késznek érzi magát. De hogy az arány megyékre nézve túl ne feszítették, nagyon kívánták; részint mivel megyénk terjedelmes ré-

szé majd homok, majd állóvizek, majd áradások miatt haszonvehetlen; részint mert nálunk a' kereset mezeje szerfölött kopár. Következőleg természetes volt fölakadunk azon, hogy megyénk a' tervezetben 3dik osztályba soroztatik 's terjedelme a' Hódjakerületen kívül 115 négy sz. m. f. re tételik. A' szükséges mérnöki adatok, mennyiben még fel nem küldöttek volna, követünknek föl fognak küldötni. Szóba hozatván, miszerint illy adatok összehgyűjtésére még a' mult országgyűlés végeztével választmány nevezteték, 's az mai napig mitsem dolgozott, indítványoztatott, hogy a' választmányokra nézve is scontro vitessék, „helyes” hangzék rá; azonban a' RR. csak tovább mentek. És tovább olvasatván a' munkálat, annak szívéhez, az évenként fizetendő 3 millióhoz jutánk, mellyben az adózók is részesítettnei tervezetnek. 'S ne gondolja senki, hogy Szabolcs RR. dei közül csak egy is e' tehetőt elvonnai kívánta magát; sőt inkább S. I. főügyészünk indítványára 's volt követünk bizgó ajánlatára a' RR. szembetűnő többsége elhatározá, miszerint ezen 3 milliónyi subsidiumot egyedül a' nemesség viselje, 's abból mi se rovassék a' különben is tulterhelt adózók vállaira. Mondá ugyan egy bizonyos ur, hogy szép lenne az egész nemzetet, népet ö s z s z e h u z n i, mire válaszul kapá, hogy tessék hát a' domesticába összehuzódni! Ezen szép diadal után tovább haladván a' munkálaton, eljutánk a' csatornákig, hol szóba hozatván, miszerint minden fölött szükséges lenne Vásáros-Naménytől Debreczenen át a' Tiszába vezetni egy csatornát, mi által megyénk a' tiszáradásoktól ugyszólván egészen megóvatnék 's a' számtalan lép és tó lecsapoltatnék, utasításul adatott, hogy a' pestszegedi csatorna után ez tétessék első helyre. — Lőtenyészítés nekünk nem kell, legalább 50 ezer pftot nem akarnánk évenként rá vesztegetni, azért ezen 30 ezret a' hitelintézetre javasolt 200 ezerhez kívánjuk csatolattani. A' köz munkák szabályoztatásánál javasoltatván, hogy közveszély idején minden ember, akár nemes, akár nem, erejéhez képest tartoznék közre dolgozni vagy dolgoztatni, ehhez megyénk azt kívánja tételni, miszerint olly nemes, ki illyenkor a' rendeletnek nem engedelmeskednék, 8 nap alatt bevégzendő szóbeli per utján 6 pftban marasztassék el, a' jobbágy pedig egy mint urbéri mulasztásiért lakoljon. Az absentistákra nézve keveslik megyénk RR. ei, ha ök javaiktól az orsz. pénztárba esendő mennyiséget csak kétszeresen fizetnék, kívánják tehát, hogy azt legalább négyszeresen fizessék. Szóba hozattak a' capitalisták is, azonban olly eredménynyel, mikép azt két év előtt a' pesti gyűlésen Szechenyi István gr. fejtegetése dönté el, miszerint a' pénzt nem kívánjuk adóztatni, 's ez által is hazánkól mindinkább kiszorittatni. — Az országos pénz kezelésére nézve a' külön, t. i. a' középso véleményét fogaduk el: hanem az ide tartozó törv. javaslat 2 Sát akkép kívánjuk módosittatni, miszerint a' vidéki pénzszedő hivatalok a' megyei alpenztárnokságtól elkülönítve állittassanak fel, még pedig a' terhes köteleesség miatt nagyobb fizetéssel, ezen pénztárnokok számát pedig 's a' tőlük megkívántató biztosíték mennyiségét ne a' törvény, hanem szükségükhöz képest szabály által a' megyék határozzák meg. A' kezelési törvény 9 Sát ugy kívánjuk módosittatni, miszerint az orsz. igazgatónak csak azon parancsra terjesztessék ki az ott kötelezett engedelmeskedési felelősség, mellyek a' törvények értelmében adattak ki; e' szerint hátitt is szabad mezőt ohajtunk, mellyen az igazgatói parancsok törvényessége fölött vitakozhassunk, mi a' felelős igazgató ellenében föllesleges, sőt felelősséget szinte lehetlenné tevő 's a' közügyek folyására nézve szerfölött káros kívánat. B. J.

Honti közgyűlés. (Folytatása) Felolvastattak még követüinknek az országgyűlési szállások fizetése's a' polgári képesség iránti jelentéseik, melly utóbbira nézve mi Borsoddal tartunk; továbbá több hatósági levél is, mellyek közül Pozsony megyeét az országgyűlési szállások, — Sopronyét a' jobbparti vasut, — Csongrádét a' verifications kérdéssel tudomásul vettük; Veszprém levele következőben Reguly Antal pártoltatását szolgabíráink által eszközöltetjük; Tolna felszólítására Saár Lajost — a' taxa lefizetése 's magyar nyelv tudása mellett — honfűsittatni szinte kívánjuk. — Másnap azaz 27kén a' kir. leirat iránt kelt határozat hitelesítése után felolvastattak Turmezőnek az illy sérelmek orvoslása iránti felszólítása, mellyet teljes lélekkel pártolunk, 's mellette ö felségéhez felirandunk; valamint: hálás köszönetet szavazandunk ö felségének a' Pesten felállittatni rendelt korszerű ipartanodákért. — Feszültebb figyelmünket vivá ki Horváth megyei méznök abbéli részletesen kidolgozott representatiója, melly szerint ha a' pest-galicziai ut nem Nógrád de Hontmegyén 's nevezetesen I. Ságón és Sel-

mezbányán keresztül vezetnék, az mint egyenessebb vonalú tetemesül kevesebb költségbe kerülne; a' nevezett helyeket pedig országos kereskedési piacokká teend; mire másod alispánunk azon megjegyzést tevő, hogy még egy rövidebb vonal van I. Ságtól Paláston, és Dericsén keresztül Korpona felé, hol az ut már a' korponaiak által n a g y költséggel el készítettett, hogy tehát az országnak választásra a' selmeczi mellett ezt is felhagyjuk. Végeztetett: másod alispán ur, mint az utépítő választmány elnöke a' palást — dericsői utat mérnök segedelmével megvizsgálván — iránta magát — a' kifejlendő körülményekhez képest zólyomm. másod alispánnal, mint szinte utválasztmányi elnökkel érintkezésbe teendő. Megyénk házának fölépítési költségei végett önkéntesen kivett részleg-fizetésekre nézve örömmel tapasztaljuk, hogy azokat kiváltságosink többnyire pontosan teljesítik, sőt némely lelkesek még kettőztetik is, mint h. Pálffy József, ki megyénkbeni kisgyarmati birtokától, a' rá kivetve volt 50 pft helyett 100. pftot volt szives külden. Jövő évnegvedes közgyűlésünk tőlho 2kán, törvényszékeink 9kén veendik kezdetüket. Pajor István.

S z e r b i a.

Oct. Sig terjedő tudósítások szerint Jovanovics Sztóján valamennyi szabácsi foglyot szabadlábra állítván azokat fölfegyverzé 's a' hozzá csatlakoztak kíséretében Loznicza felé haladt. Vucsics 500 rendes gyalog és lovagból álló csapattal 's 4 álguyval Belgrádot oda hagyván a' lázadók ellen indult. Szendrő és Pozsarevaz kerületben számos elfogatás történt sminthogy a' foglyok számára tömlöczökben már semmi hely, Obrenovics párthivei a' tömlöczudvarba hajtatnak 's ott öriztetnek. A' kormány az egész szerb népet hivatalnoki és hatóságival együtt Szerbia egyetemes főparancsnoka Vucsics rendelkezésitől tette függővé. E' szerint Vucsics a' szó teljes értelmében Szerbia urává lett. Oct. 9kén Lisnicza a' zendülőknek meghódolt. Loznicza pedig harangzúgás 's üdvözölővések közt fogadá. A' nép a' kormány hivatalnokit elhagyva a' felkelőkhez csatlakozik. A' szabácsi főnök számos lovassággal a' zendülök után küldetett azok vezére elfogatása végett, azonban ezek fogták el őt. A' podriani kerület hivatalnoki Valjevóba futottak, hogy az ottani hivatalnokokkal és néppel egyetértve a' felkelőkkel megütközzenek. — Beszéliük: Vucsics épen készülöben volt Kolubara folyón átkelve Paleznek venni u' ját 's onnan Valjevóba sietni, hogy az oda közlő lázadókat kik, a' kormánynak szaporodó párthiveik miatt komoly aggodalmat okoznak, egy fő csatában legyőzö, de a' zendülök minden utat 's a' Kolubara folyóni átjárást elrombolván, Vucsicsnak az átkelést lehetlenné tevék. Most Szerbia belsejéből hivatalos tudósítást kapni szerfölött nehéz. A' francia consul 14 lovas kíséretében a' zendülök főnökéhez akart utat csinálni magának, de a' legelső ör leghatározottabban viszszautasítá Belgrádba. Jovanovics Sztójánt és csapatját a' nép legyőzhetlennek tartja, miután ő a' legnagyobb golyózáporban is sértetlenül maradt. Több ezerre menő csapatjával már Valjevóhoz közeleg 's azon célból, hogy a' kormány által annak környékén felállított népet elretentse, a' városhoz közel erdőkben congrego röppentyük által felgyújtatta. Ezen a' szerb népet sőt nyu rettegésbe hozták a' tartományt, hogy a' zendülök főnökéről, mint a' népnek égből küldött megszabadítójárul beszélnek mindenfelé. A' pór nép „fenséges tábornak” nak czimezi őt, lábait és kengyelvasát csókolja, 's egész ünnepemenetben kíséri. A' mit csak kíván, például lovakat, embereket, fegyverpénzt, a' nép egész készségeggel teremti elő. Belgrádban minden hivatalnok, fegyverben áll, éjjel nappal számos őrcsapat vonul végig a' város utcáin, 's a' rendőrség különös figyelemmel kíséri minden lépteit. Oct. 9ki legújabb tudósítás szerint 9kén d. e. 10 órakor Jovanovics Sztóján több ezer ember élén Valjevóba érkezett, 's kevés ellenállás után, mellyet Nenadovics Mátyás senator a' fejdelem sógorával Garrilovicsesal merészelt a' senator 's kerületi hivatalnokok a' néptől elhagyatván, Nenadovics állítólag agyonlövetett. A' felzendült csapatok a' kragujovaczi kerület határit már alkalmasint átlépték.

Spanyolország.

Korteselnök-választással bibelődik minden ember. Kijelöltekül: Isturiz, Pacheco, Castroy Oroso és Bravo Murillo követeket emlegetik; Burgost és Someruelost is, de kevesebben. Franciaországban, a' szükevény carlisták tervei napról napra nyilvánosbak 's merészbec. Fenhargon hirdetik, mikép Biscaya és Navarrában nem sokára dologhoz fognak látni. Don Carlos, most kézen forgó 's képrajzával ellátott felszólításában párthiveit fegyverfogásra készíti. A' képrajz alatt ezen

szavakat olvashatni: „Navarraiak! mig köztetek éltm, király valék; most rabszolga vagyok. Saragosában sept. 26d. vak lármát csaptak: az alkotványkövet akarták szétrombolni. A' csapatok kiállottak 's misem történt. — A' királyné Fontav grófot tanácselnökké nevezte, Ger hg's Espeleta tábornok pedig másod elnökül működnek. Spanyolország parlamenti helyzete nyugtató. Előleges gyűlésben, hol számos követ volt jelen, a' vélemények oda nyilatkoztak, mikép Narvaez jelenleg sehogy sem nélkülözhetni. Ugyanazért kabinetváltozást várhatni, mi által az alkotványos elvek támaszt, mellyek Mon és Pidal miniszterek, mellőzik, hogy olly férfiaknak készítsenek helyet, kik nehézség nélkül hajoljanak meg Narvaez katonai hatalma alatt. E' esiklandós helyzetben még nem tudhatni ugyan bizonynyal, milly szerepet öltend a' külügyek minisztere, bizonyos előbbi jelekből ítélve azonban ugy látszik, hogy egyetért azon erőszakos politikával, melly tulnyomósága fentartásával fenyegetőzik.

Anglia.

Maunsell többször említett indítványa, mint említők, a' dublini köztanácsban megbukott; azonban eléggé figyelem-gerjesztő volt. Támogató beszédében azon tételt igyekvék megfejteni, hogy az angol egyházat 's egyetemet, szóval az irlandi protestantismust a' mostani igazgató 's a' kormány eddig tapasztalt modora veszélylyel fenyegeti; szükség azért az irlandi protest. ra nézve más irányt adni az igazgatásnak; mert ő meg van győződve, mikép a' britt kormány az igazgatószörnynek előbb v. utóbb lők egy megjuházató - falatot. De majd jövőnd idő, midőn ez nem lesz elég, 's beálland a' valódi repeal-küzdelem. Ugyanazért javaslata elfogadásával még most az orsz. protest. intézetet enyészettől megóhatni. O'Connell: „fájlalja, hogy az indítvány pártolókra nem talált 's köszönte indítványzóknak a' mérsékelt hangulatot, mellyen azt előadá. Most nem tart repeal- beszédet, de megvan győződve, hogy ha mennybe különbözű utak vihetnek is, Irland polit. gyógyulására csak egy ut vezet. — Kérdi: minapi győzelemkor nem tanusított é minden irlandi katolikus nagy lelki mérséklet. E' szellemet szeretné egész Irland felett. Mi a' hunyásztató - falatokat illeti, illyeket 's minden megvesztegetést részről visszautasít. A' dublini egyetemet tekintve, fájlalja ezen tanító- intézet hasznos létét kisebbítve látni, de, véleménye szerint, azt épen nem károsítaná, ha a' hallgatók száma növekednék, 's a' prot.-theolog-osztály tökéletes független- 's épségben maradván, a' tudományok 's irodalom minden ágaihoz, minden- irlandinak valláskülönség nélkül ajtó nyílnék. Staturegyház iránti nézeteit soha sem hallgatta el. Ohajtáná: hogy Irlandban, általánosan, staturál egyház ne lenne egybekötve, 's ugy van meggyőződve, hogy ha a' status- egyház megszűnnék is, egy protest. sem féltethné valását. A' kath. egyház élő példa e' tekintetben; hisz az irlandi katolikusoknak nincs staturegyházok 's vallásukat a' status segítve nélkül még is fen tudják tartani. Örömeire szolgál, hogy az irlandiak politikai ügyekben meggyőződési egységre megértek. A' dolog változásának mulhatlanul más fordulást kell venni; 's isten ójon, hogy az az irlandiak 's polit. és vallásos meggyőződések daczára történjék. Átok- 's nem áldásul tekintend, ha erőszakkal tolnának valami változtatást az irlandi

nép nyakára. Hozzon minden óra új javaslatokat Irlandnak, örömmel fogadja ő azokat, ha olly nyereséget idéznek elő, miket Maunsell dr. három évenként, ő pedig minden évben szeretne honával éreztetni. Egyetértési szellem kezd nyilatkozni, 's reméli: mikép néhány hét múlva, minden vallás- 's véleményészet összeolvad a' közös hon iránti magasztos szeretetben. A' whig sajtó rejtélyes sejtelmeket gyanított azon mozgalmakra nézve, mikre ezen beszéd utórése vonatkozik. A' nélkül, hogy pontos ügyismérettel dícselkednénk, mi természetesen az alakító magas felek titka, bizvást állíthatjuk, hogy az előzvényok tevékeny haladást jósolnak ünnepeles szövetség- alapításra, melly a' whig- és repeal-ség szétartó elemeit összeolvassza — röviden: hogy uj lichfield- szövetkezés van munkában. Mondják, hogy Peirce Mahony, ki minden mozgalom ismértes ügynöke, ezen czélra igen dolgozik. Charlemont lord is aláírta a' szerződést, vagy legalább azt tenni készül.

Portsmouthban igen nagy élénkség uralkodik 's hemzsegnek az újságvágyók, kik Lajos Fülöp kiszállására várakoznak. Caiman francia hadi gőzös oct. 6d. hozott sürgönyöket a' királyné és St. Aulaire grófnak, miután a' francia partokhoz ért, a' kíséret- csapat hoz csatlakozik. A' király a' Victuallaryardon (éléstér) fog kiszállni 's Albert hg. Wellington, francia ügyviselő 'stb. által fogadtatni. A' lapok ujabb kedvetlenséget említenek, mi Taitin az angol ügyviselő és francia hatóság közt történt. A' Sidneyből elvitorlázott Arachno briggel oct. 7dik szállt ki Falmouthban Rose hadnagy, ki majus 1 Id. Papeitiben volt, Hunt hadnagy ottani angol ügyviselőnek sürgönyöket viendő. Ez alkalommal La Charte francia fregátról egy tiszt fölfegyverzett csolnakon közeledvén felé, jelenté, hogy vagy a' tengerész-nagy lakán, vagy a' Charte parancsnokánál jelenjék meg; 's midőn ez vonatkodék, megfogatván a' francia hajóra vitették. Rose hadnagy ekkor kardját átadta a' francia tisztnek 's a' fregátra követé őt; hol harmadfél órai hosszas beszéd után kardját visszakapá 's elbocsátatték. A' sziget főnöke királyuk elnöksége alatt gyűlést tartván elhatározták, hogy Victoriához kérelemlevéllel forduljanak, maguk 's a' nép számára angol védelmért folyamodván. —

Franciaország.

A' francia- marokkai békekötés ügyében tájékozásul nem lesz fölösleg tudni: az islyi esata után kénytelen volt a' szultán a' békekötési föltételeket elfogadni, ha tovább is ur akart honn lenni; mert a' esaterről megriasztott tömeg ijedelme olly borzasztó vala, hogy éhen- szomjan hátrálván, csak 12 lieunyi távolságra állapodott meg először. Nem volt közelében semmi élelemszer, távozni pedig éjjel a' táborbul nem mertek, félvén, hogy a' kabylok kifosztják vagy megölik őket. Aug. 16d. folytaták a' hátrálást 's Fezig haladtak volna, ha Muley Mohammed egy marabut- val nem találkozik, ki atyjának jó barátja volt. Ez így szólt a' hgnek: Mi történt, isten bocsátá rátok, állj meg itt, emberek! 's lovaidd legalább kissé kipihenhetik magukat. A' hg egy pogácsára 's néhány fűrt- szőlőre tett szert. miket tiszteivel megosztott; a' főnökök lovainak néhány marok árpát kutattak fel; a' többiek, ember 's ló, ez uttal még kénytelenek voltak böjtölni. Növelé még a' futamodók rendeletlenségét 's veszélyeztető helyzetüket azon kö-

rülmény is, hogy ezen napra szólíták fel a' kabylokat, Tlemsan, Oran, Algir, Constantine sőt Tunis kifosztogatását is ígérve nekik; 's ezek, 10 ezer főtnyi serget képezve, minden irányban utra keltek 's nem mervén a' győzelmes keresztényekbe kapni, a' megvert moslimekre rohantak; mire aztán egész Marokko fellázadt. A' birtokos osztályok, városokban a' szultánnal tartottak ugyan, de az alsóbb osztályok, a' falusi nép 's berberék olly felbőszültségben voltak, hogy annak kimenetelét előre nem lehet látni. Budzsziában sept. 19d. délfel a' szirocco dühöngését használva, az arabok a' róuaságon levő cserjéket meggyújták. A' kiszáradt növény gyűlékynysága 's nagy szél miatt csak hamar lángba borultak Clauzel 's Doria tárházak 's az azokban összehalmozott szüleség; a' vész annyira növekedett, hogy néhány perczig rettegni kelle Budzsziáért. Gyuladás- okozta zavarközben a' kabylok bércsziadák a' várost, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alaposan gyaníttatja azon kifőzött lázadást, mellynek számításait az islyi esata meghiúsítá. Mielőtt azonban a' Bugeaud által Dellys ellen küldött hadiesapat megérkezett, Bensalem a' helybeli gum már megverte, 's ez Budzszia bércsziadák a' város, de visszaverettek. Bensalem törzsnek Dellys táján ugyanekkori megjelenése alapos